

Харківський національний медичний університет
Кафедра хірургії №1
Хірургія
Освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 228 «Педіатрія»

СИЛАБУС КУРСУ ЗА ВИБОРОМ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ КАРІОХІРУРГІЇ»

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
хірургії №1

Протокол від
“28”серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

_____ проф. Бойко В.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“28 серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем професійної підготовки
хірургічного профілю
Протокол від
“_____” вересня 20 _____ року №

Голова методичної комісії ХНМУ з проблем
професійної підготовки
хірургічного профілю

_____ проф. Сипливий В.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” _____ 2020 року

Харків – 2020 р.

Розробники: Бойко Валерій Володимирович, Бучнєва Ольга Володимирівна, Тарасенко Людмила Григорівна.

Інформація про викладача:

Бучнєва О.В. - доктор медичних наук, доцент кафедри хірургія №1, спеціалізація серцево-судинна хірургія.

Контактний тел. та E-mail кафедри: тел. (057)349-41-51, khnmusurgery1@ukr.net

Очні консультації: розклад та місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Локація: заняття проводяться в умовах ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України»

Інформація про дисципліну

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 4	освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки:
		6-й
		Семестр
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента – 50	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції
		0 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		100 год.
Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю: Диференційований залік	

Освітня програма вищої освіти України, другий (магістерський) рівень, кваліфікація освітня, що присвоюється – магістр, галузь знань - 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 «Медицина» складена на основі Закону України «Про вищу освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 01.02.2017 р. № 53 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266», відповідно до наказу

МОН України від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Програма курсу визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню магістра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Кафедра приймає кваліфікованих студентів будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам університету.

[Посилання на відео-анотацію дисципліни](#) (за наявності) і т.ін.
[Сторінка дисципліни в системі Moodle](#) (за наявності)

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Вади серця – одна з основних причин смертності серед хворих всіх вікових груп із-за розвитку серцевої недостатності й інших ускладнень, незважаючи на значні успіхи в сучасній діагностиці і лікуванні цієї патології.

В даний час спостерігається тенденція до зростання частоти вроджених вад серця (ВВС), особливо в розвинених країнах, що, на думку більшості вчених, пов'язано з посиленням дії на людину несприятливих чинників навколишнього середовища (хімічних, фізичних, біологічних тератогенів), які, діючи на організм плоду, викликають формування вад розвитку. Найуразливішою при цьому виявляється серцево-судинна система плоду, що забезпечує його гемодинаміку з ранніх стадій розвитку організму.

Близько 90% ВВС виникають унаслідок поєднаної дії спадкових чинників і факторів навколишнього середовища, хромосомними аномаліями обумовлено приблизно 8% випадків і близько 2% формуються тільки внаслідок дії чинників навколишнього середовища (фізичних, хімічних, біологічних тератогенів). До ушкоджувальних факторів зовнішнього середовища, сприяючих формуванню ВВС, відноситься дія іонізуючого випромінювання, алкоголю, деяких лікарських препаратів (протисудомні препарати, солі літію, гормональні контрацептиви, ретинолова кислота, препарати, що впливають на ангіотензинову систему), побутових і професійних вад, перенесена під час вагітності краснуха. На жаль, на сучасному етапі запобігти дії на плід генетичних факторів ми не можемо, однак можемо і повинні пережоджати тератогенні впливи навколишнього середовища.

Вроджені вади серця.

Дефект міжпередсердної перегородки (ДМПП) – визначення, основні типи (первинний, вторинний), механізми порушення гемодинаміки і розвитку легеневої гіпертензії, клінічну картину, роль неінвазивних і інвазивних методів дослідження в діагностиці і диференціальній діагностиці захворювання, ускладнення і їх профілактика, показання до хірургічного лікування, прогноз і працездатність.

Дефект міжшлуночнової перегородки (ДМШП) – визначення, найбільш часті морфологічні варіанти, механізми порушення гемодинаміки і розвитку легеневої гіпертензії, клінічну картину, роль неінвазивних і інвазивних методів дослідження в діагностиці і диференціальній діагностиці захворювання, синдром Ейзенменгера, інші ускладнення і їх профілактика, показання до хірургічного лікування, прогноз і працездатність.

Відкритий артеріальний проток - визначення, механізми порушення гемодинаміки, клінічну картину, роль інструментальних методів дослідження в діагностиці і диференціальній діагностиці захворювання, ускладнення і їх профілактика, показання до хірургічного лікування, прогноз і працездатність.

Коарктація аорти - визначення, механізми порушення гемодинаміки, клінічну картину, роль інструментальних методів дослідження в діагностиці і диференціальній діагностиці захворювання, ускладнення і їх профілактика, показання до хірургічного лікування, прогноз і працездатність.

Цей курс зосереджено на вирішенні основних вроджених вад серця. Програма

охоплює теми, пов'язані з найпоширенішими захворюваннями дитячого віку. Клінічний досвід можна отримати протягом практичних занять курсу в ДУ «ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМН України» згідно з розкладом занять. Студенти протягом курсу мають змогу приймати участь у курсах та демонстрації хворих з різноманітною патологією вроджених вад серця. Тобто курс охоплює основні як практичні, так і теоретичні аспекти діяльності майбутнього лікаря.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтики дитячих хвороб, медичної генетики, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, екстренної та невідкладної медичної допомоги, а також мати практичні навички догляду за хворими педіатричного профілю та їх ведення у поліклінічних та стаціонарних умовах.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 4 років навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Мета: забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі медицини, а саме, в хірургії, здатних розв'язувати комплексні проблеми діагностики, лікування та профілактики вроджених вад серця.

Основними завданнями курсу є набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Медицина» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 222 Медицина (дисципліна «Хірургія»)

- **Інтегральні компетенції:**

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- **Загальні компетентності:**

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

- **Фахові компетенції у галузі дитячої кардіохірургії:**

Навички опитування; здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів; здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання; здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань; здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань; здатність до діагностування невідкладних станів; здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги; навички виконання медичних маніпуляцій; здатність до планування та проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних та протиепідемічних заходів, у тому числі щодо інфекційних хвороб; здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду;

здатність до ведення медичної документації.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти *соціальних навичок*:

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігрові форми навчання),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

Статус дисципліни: вибіркова, формат дисципліни змішаний - дисципліна, що має супровід в системі Moodle, викладання дисципліни, передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються доступні інформаційні інтерактивні технології (ZOOM, Moodle), очне та дистанційне консультування.

Методи навчання. Для проведення занять використовуються клінічний (курація дітей з вродженими вадами серця та підозрами на них), фантомний, електронно-інформаційний (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації, лекції), науковий (участь у наукових розробках з дисципліни), контрольний (тести, ситуаційні завдання, оцінка практичних навичок, захист клінічного кейсу)

Результати навчання.

Курс охоплює основні аспекти підготовки майбутнього сімейного лікаря, а також лікарів інших спеціальностей.

Згідно з програмою підготовки за навчальною дисципліною «Хірургія» здобувач вищої освіти надбає теоретичні знання, методичну підготовку, практичні уміння і навички з наступних напрямів:

Диференційна діагностика найбільш поширених вроджених вад серця. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Зміст дисципліни

Навчально-тематичний план дисципліни.

№№ тем	Теми практичних занять	Кількість годин	
		Практичні заняття	Самостійна робота
1.1.	Введення: знайомство з темою, програмою.	1	10
1.2.	Штучний кровообіг.	2	
1.3.	Курація хворих	2	
2.1.	Вроджені вади серця. Ціанотичні вади та вади без ціанозу.	1	20
2.2.	Методи діагностики та оперативного лікування	2	
2.3.	вроджених вад серця.	1	
2.4.	Курація хворих. Робота в ангиографі.	1	
3.1.	Серцеві аритмії . Серцевий блок.	1	10
3.2.	Методи діагностики та оперативного лікування серцевих аритмій.	2	

3.3.	Курація хворих.	1	
3.4.	Робота в ангиографі.	1	
4.1.	Робота в операційній.	3	10
4.2.	Залік	2	
Всього		20 год	50 год

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
ЗА ТЕМАТИКОЮ ДИСЦИПЛІНИ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ДИТЯЧОЇ КАРДІОХІРУРГІЇ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ VI КУРСІВ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ХНМУ НА 2020/2021 Н.Р.**

№№ тем	Теми	Кількість годин
1	Електрокардіографія в діагностиці серцевого блоку.	10
2	Спеціальні методи дослідження в діагностиці серцевого блоку.	10
3	Легенева гіпертензія – причини, стадії, лікування.	10
4	Консервативна терапія серцевого блоку.	5
5	Лікування серцевої недостатності.	10
6	Ускладнення хірургічного лікування захворювань серця.	5
Всього		50 год

Тематика практичних занять

1. Штучний кровообіг.

Визначення принципів штучного кровообігу, особливості його проведення у дітей. Показання та лімітуючі фактори до проведення штучного кровообігу. Основні ризики проведення штучного кровообігу та принципи їх коригування. Технічні та практичні аспекти підключення апарату штучного кровообігу, можливі ускладнення при підключенні апарату штучного кровообігу. Вікові та вісові особливості проведення штучного кровообігу.

2. Вроджені вади серця. Ціанотичні вади та вади без ціанозу.

Класифікація природжених вад серця. Характеристика дуктус-залежних ПВС. Особливості гемодинаміки вад з переповненням малого кола кровообігу. Провідні клінічні симптоми та синдроми при вроджених вадах серця у дітей. Провідні клінічні симптоми та синдроми при ціанотичних вадах серця та вадах серця без ціанозу у дітей. Особливості перебігу вроджених вад серця у дітей в залежності від ступеню тяжкості та рівня контролю. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при ціанотичних вадах серця та вадах серця без ціанозу у дітей та при їх ускладненнях. Встановлення попереднього діагнозу вродженої вади серця у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу вроджених вад серця та ускладненнях їх перебігу у дітей. Надання невідкладної допомоги при задишково-ціанотичному приступі. Профілактика задишково-ціанотичного приступу у пацієнтів з тетрадою Фалло у дітей різного віку.

3. Методи діагностики та оперативного лікування вроджених вад серця.

Діагностичні та диференційні критерії дефектів міжпередсердної перетинки, міжшлуночкової перетинки, відкритої артеріальної протоки. Тактика лікування та проведення хірургічної корекції ПВС з переповненням малого кола кровообігу без ціанозу. Діагностичні та диференційні критерії транспозиції магістральних судин, загального артеріального стовбура. Тактика лікування та проведення хірургічної корекції ПВС з переповненням малого кола кровообігу та ціанозом. Особливості гемодинаміки вад зі збідненням малого кола кровообігу. Діагностичні та диференційні критерії ізольованого стенозу легеневої артерії, тетради Фалло. Тактика лікування та проведення хірургічної корекції ПВС зі збідненням малого кола кровообігу. Особливості

гемодинаміки вад зі збідненням великого кола кровообігу. Діагностичні та диференційні критерії ізольованого стенозу аорти, коарктації аорти. Тактика лікування та проведення хірургічної корекції ПВС зі збідненням великого кола кровообігу. Ультразвукова, ангіографічна діагностика вроджених вад серця та використання у діагностиці КТ та МРТ.

4. Серцеві аритмії . Серцевий блок.

Клінічні симптоми та синдроми при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді. Клінічні варіанти перебігу пароксизмальної тахікардії і миготливої аритмії у дітей. Перебіг атріовентрикулярної блокади у дітей, вроджений та придбаний варіанти атріовентрикулярної блокади у дітей.

5. Методи діагностики та оперативного лікування серцевих аритмій.

Дані інструментальних досліджень при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої аритмії та повної атріовентрикулярної блокади. Тактика ведення хворого при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді у дітей. Надання невідкладної допомоги при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі у дітей. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Можливості та особливості імплантації кардіостимулятора у дітей та проведення абляційних методів лікування.

Рекомендована література

1. Волосовець О.П. Рекомендації з серцево-легеневої реанімації у дітей. Методичний посібник / О.П. Волосовець, В.І. Снісарь – Дніпропетровськ, АРТ-ПРЕС, 2015. – 48 с.
2. Кардіологія дитячого віку: навчальний посібник / Ю.В. Марушко, Т.В. Марушко та інші/ За ред. Ю.В. Марушка, Т.В. Марушко – Київ – Хмельницький: Приватна друкарня ФО-П Строжук О.В., 2018. – 528 с.
3. NelsonTextbookofPediatrics 21th Edition. Robert M. Kliegman, JosephSt. Geme. Publisher: Elsevier. 2019. P. 4112.
4. Pediatric Surgery, Devendra K Gupta, 2010.
5. Ashcraft's Pediatric Surgery, 7th Edition By George W. Holcomb, III, MD, MBA, J. Patrick Murphy, MD and Shawn D. St Peter, MD, 2019
6. Essential Practice of Pediatric Surgery, 3VOL, by Ayman AL-Baghdady, 2019.
7. Handbook of Pediatric Surgery, Jessica L. Buicko, 2019.
8. Newborn Surgery, 3e, Prem Puri, 2011.
9. Operative Pediatric Surgery, 2e, Moritz M. Ziegler, 2014.
10. Pediatric Cardiac Surgery, 4e, Constantine Mavroudis, 2011.
11. Surgery of the Liver, Bile Ducts and Pancreas in Children, Third Edition, Mark Devenport, Nigel Heaton, 2017.

Політика та цінності дисципліни.

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими

електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), або іншими інфекційними захворюваннями згідно поточній епідемічній ситуації.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-

викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття

Заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра хірургії №1 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки хірургічного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри хірургії №1.

Політика оцінювання

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінка з дисципліни. Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни протягом семестру за розкладом, під час занять. Оцінка з дисципліни виставляється студенту на останньому (підсумковому) занятті. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми (с точністю до сотих), які перераховуються у бали відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» з використанням таблиці 2 або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД та її перерахунок у бали за ЕСТС викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент за поточну діяльність під час вивчення дисципліни, становить 120 балів, максимальна кількість балів - 200 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача:

- доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

Бали за індивідуальні завдання студента (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вираховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (поточна навчальна діяльність - ПНД) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни, становить - 200, мінімальна – 120 балів.

Після закінчення викладання дисципліни «Ендокринологія розвитку» студент отримує залік.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД). Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» (таблиця 2).

2. Оцінка з дисципліни. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ)

визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми, які перераховуються у бали з використанням таблиці 2.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача: доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали; доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів; участь у Всеукраїнській олімпіаді – за кожний вид діяльності 5 – 10 балів (загалом не більше 10 балів), які можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вирахованому з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Завідувач кафедри
хірургії № 1,
професор, д. мед. н.

Бойко В. В.

